

Дигитална трансформация на традиционното обучение

Доника Божкова

Digital transformation of traditional learning

Donika Bozhkova

Abstract:

The digital transformation of traditional education aims to change the way the educational process takes place, using modern technologies to support learning and teaching. The inclusion of digital tools and online resources makes education more accessible to diverse audiences, regardless of geographic location or social status.

These technologies allow educational institutions to offer personalized educational programs and materials that match the individual needs and interests of students. They engage students through interactive and multimedia tools that make learning more fun and effective.

Digital transformation also provides opportunities for more effective monitoring of student progress, better feedback and the integration of innovative assessment methods. This contributes to a more efficient educational process and preparing students for the modern society and labor market, where digital skills are essential.

Keywords: training, technology, scratch

For contacts: Donika Bozhkova - doctoral student "Theory of education and didactics" - VTU "St. St. Cyril and Methodius" e-mail: donika_sashova@abv.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Дигиталната трансформация на традиционното обучение е неизбежен и ключов етап в развитието на образователните системи. С растежа на цифровите технологии се появяват нови възможности за подобряване на образователния процес, персонализация на ученето и подготовка на учениците за съвременното общество (Sinai, Yunnanda, 2023).

Целта на доклада: Целта на доклада „Дигитална трансформация на традиционното обучение“ е да предостави обстойна и цялостна оценка на процеса на интегриране на цифрови технологии в образованието.

В конкретност целта на доклада е да осигури информация и анализ, които подчертават важността на дигиталната трансформация, нейните ползи и предизвикателства. Целта на тези иновации е да се подобри образователния процес, като се отговаря на нуждите и предизвикателствата на съвременното общество.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Традиционното обучение често се основава на лекции, учебници и стандартизирани тестове. Въпреки че тези методи са били ефективни, те не винаги отговарят на индивидуалните нужди и темпове на учениците (Лазарова, Лазаров 2022:87).

Децата на новото време са технологично обвързани и зависими. Възприятията на учениците са свързани с продължителния контакт с Интернет, компютърните игри и телевизията. Именно това е причината днешните ученици, да са незаинтересовани от класическия модел на преподаване в училище (Младенова, 2013).

Информационните и комуникационните технологии са едни от най-мощните инструменти за подпомагане на процеса на обучение. Наблюдава се значителното им използване в сферата на образованието (Лазарова, Лазаров 2022:87).

Според Voogt and Knezek (2008) въвеждането и използването на информационните технологии в образованието е световен феномен (по Лазарова, Лазаров, 2017, стр. 20).

Дигитализацията е съвкупност от дейности по преобразуването на аналоговите информационни ресурси в дигитални копия, чрез използване на съвременни дигитални ИКТ технологии (Денчев, 2020)

Дигиталната трансформация на традиционното обучение представлява несъмнено ключов етап в развитието на образователните системи. Този процес е обусловен от бързия темп на технологичните промени и изискванията на съвременното общество. Изложението на темата ще обхване някои от основните аспекти и тенденции в дигиталната трансформация на учебните процеси . Днес учителят не е единствен източник на информация. Тя може да се получи от различни източници, като: Интернет, научната и научно-популярната литература и др. (по Пейчева-Форсайт и Янкова, 2016).

2.1. Предимства на дигиталната трансформация

Дигиталната трансформация на традиционното обучение носи множество предимства и иновации, които могат да обогатят учебния процес и да подпомогнат развитието на учениците. Някои от ключовите предимства включват (Hamidi, 2011):

•Електронни учебни материали и платформи

Електронните учебни материали и платформи представляват основен елемент в процеса на дигиталната трансформация на традиционното обучение. Тези иновации се фокусират върху използването на технологии и цифрови ресурси за подпомагане на учебния процес. Интегрирането на електронни учебни материали и платформи предоставя възможност за учене по всяко време и място. Това включва интерактивни уроци, видео материали и онлайн ресурси.

•Интерактивни технологии и виртуална реалност

Въвеждането на интерактивни технологии, като интерактивни дъски и виртуална реалност, преобразява учебните среди в пространства, където учениците могат да бъдат ангажирани и мотивирани чрез новаторски методи на обучение.

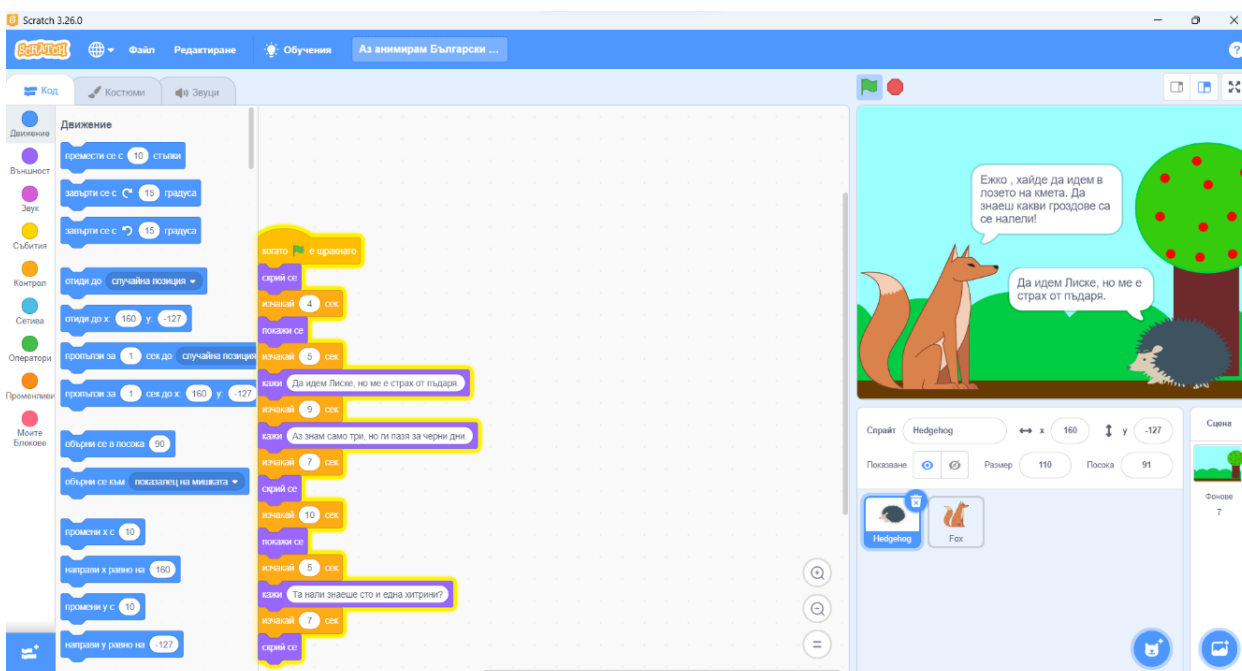
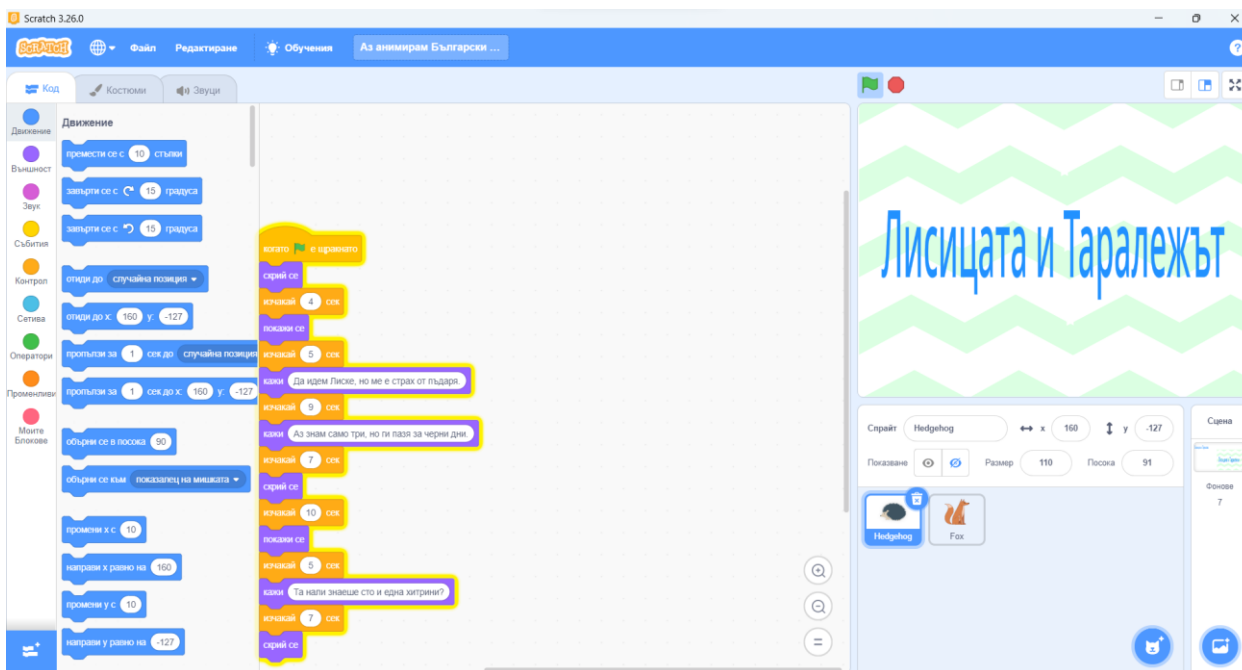
Въвеждането на интерактивни технологии като интерактивни дъски и виртуална реалност обогатява учебния опит и стимулира учениците чрез иновативни методи.

За да се създаде приложение например, което помага в часовете по четене, може да се използва Scratch за създаване на интерактивни и образователни игри

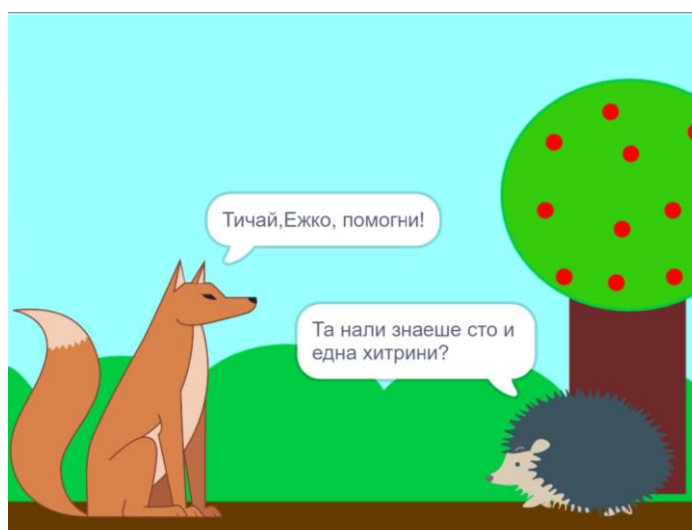
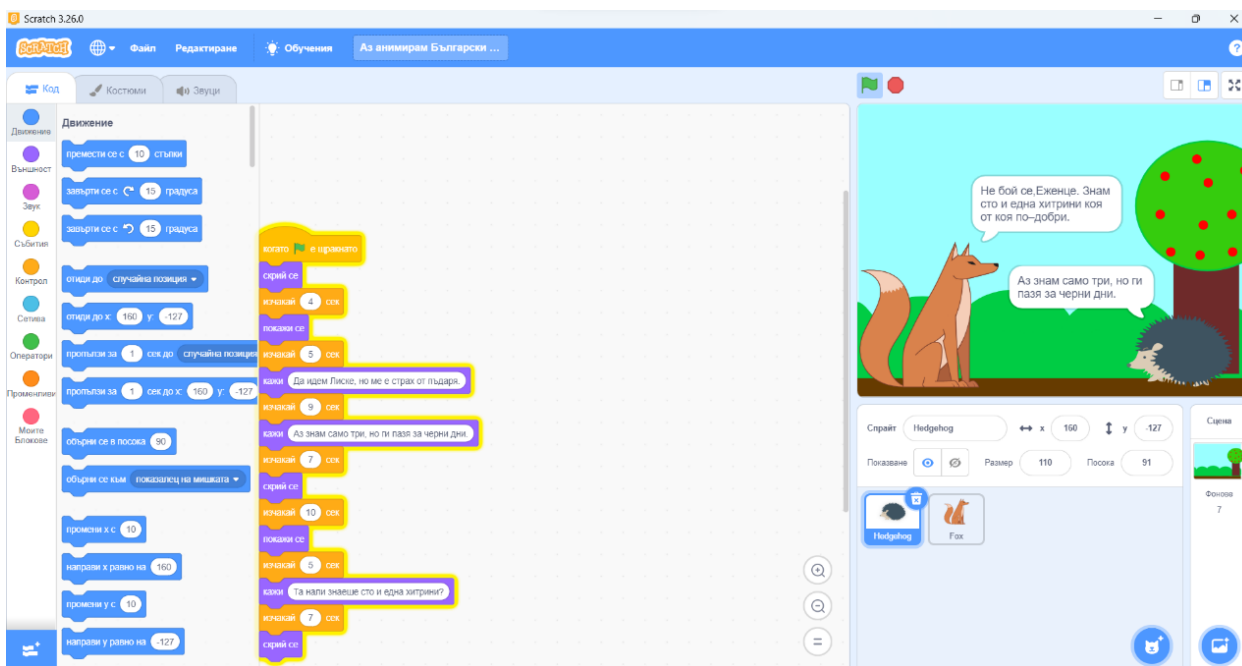
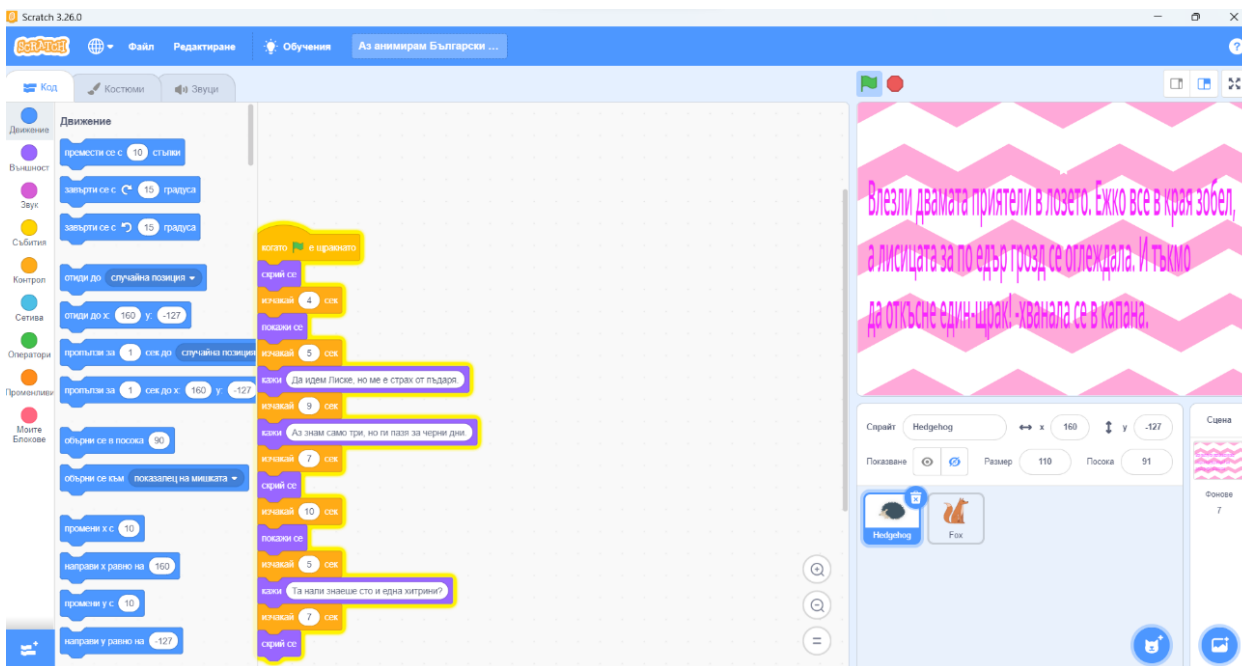
или приложения. Например, може да се създаде игра за правопис, където потребителите трябва да избират правилните думи, или интерактивна приказка, която стимулира интереса към четенето.

В следващите редове ще споделя една приказка, която приложих в мой час по четене, с помощта на Scratch.

Анимирана българска народна приказка в Scratch *Лисицата и таралежът*

ВТОРА НАЦИОНАЛНА НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ
ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ

- *Адаптивно обучение*

Със зависимостта от технологии, адаптивните системи за обучение следят индивидуалния напредък на учениците и автоматично предоставят персонализирани уроци и упражнения, което създава по-ефективно и индивидуализирано обучение.

Системи за адаптивно обучение използват данни за успеха и прогреса на учениците, предоставяйки персонализирани учебни пътища и упражнения.

- *Облачни технологии, сътрудничество и обмен на знанията*

Дигиталната трансформация на образованието насърчава сътрудничеството и обмена на знания между ученици, както и между образователни институции, създавайки по-глобална и интегрирана образователна общност.

Използването на облачни технологии позволява лесно споделяне на информация, сътрудничество между ученици и обучители, както и достъп до ресурси от всяко място.

- *Непрекъснато обучение на учителите*

Учителите, като ключови фигури в образованието, трябва да бъдат подготвени и обучени за ефективното използване на новите технологии, като същевременно се уважават техните уникални учебни стилове и методи.

- *Бъдеще на Образованието*

Дигиталната трансформация не само подобрява сегашните методи на обучение, но и отваря врати към новаторски образователни модели, където учениците стават активни участници в своя собствен учебен процес.

Интерактивното обучение само по себе си представлява такава организация на учебния процес, при която практически всички участници се оказват въввлечени в процеса на познание. Информационните и комуникационни технологии се явяват незаменимо средство, защото спомагат за развитието на интереса на учениците към съответната дисциплина (Стоянова, 2017).

Според ползите, дигиталната трансформация също така предизвиква нови въпроси, като как да се преодолеят инфраструктурните предизвикателства, как да се гарантира равен достъп до технологии и как да се поддържа качеството на образованието в новата цифрова среда.

2.2. Предизвикателства на дигиталната трансформация

Въпреки множеството ползи и възможности, които дигиталната трансформация носи за традиционното обучение, тя също така се сблъсква със сериозни предизвикателства. Някои от тези предизвикателства включват (Петров, 2022):

- *Инфраструктурни проблеми*

Неравномерното разпределение на технологичната инфраструктура може да създаде проблеми за достъп и ефективно използване на цифрови технологии, особено в области с ограничени ресурси.

- *Нееднаквост в достъпа до технологии*

Неравномерният достъп на учениците до технологии може да създаде цифров разрыв, където някои ученици имат по-голям достъп и опит от други.

- *Сигурност и защита на данни*

Защитата на личната информация и сигурността на данните са от решаващо значение, особено когато става въпрос за данни на учениците. Злоупотребата или компрометирането на тези данни може да представлява сериозен риск.

- *Недостиг на обучен персонал*

Недостигът на учителски кадри с необходимите умения и опит за ефективното използване на цифрови технологии може да бъде пречка за успешната дигитална трансформация.

- *Съпротива от страна на учители и родители*

Някои учители и родители могат да изразят съпротива към промените в традиционните методи на обучение, което може да забави процеса на дигитална трансформация.

- *Качество на учебните материали*

Важно е да се гарантира, че електронните учебни материали са от високо качество и подходящи за образователни цели, за да се осигури ефективно обучение.

- *Опасения от изолация на учениците*

Виртуалните учебни среди може да породят опасения от социална изолация и липса на междуличностна комуникация, които са важни за развитието на учениците.

- *Необходимост от финансови инвестиции*

Дигиталната трансформация изисква съществени финансови инвестиции за закупуване на технологии, обновяване на оборудване и обучение на персонала, което може да бъде предизвикателство за някои образователни институции.

- *Безопасност на онлайн обучението*

С увеличаването на онлайн обучението, осигуряването на сигурност във виртуалните учебни среди, включително защита от кибератаки и недобросъвестни практики, става критично важно.

Решаването на тези предизвикателства изисква общи усилия от страна на образователните институции, учителите, родителите и технологичната индустрия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дигиталната трансформация на традиционното обучение представлява неизбежен процес, който обогатява и модернизира образователните системи. С правилното внимание към обучението на учениците и интегриране на подходящи технологии, образованието може да стане по-достъпно, ефективно и иновативно.

ЛИТЕРАТУРА

1. Георгиева-Лазарова, Стоянка (2017) Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда. Университетско издателство "Св. св. Кирил и Методий", Велико Търново, 2017

2. Георгиева-Лазарова Стоянка, Лазаров Лъчезар (2022) Дигитални технологии в обучението. Университетско издателство "Св. св. Кирил и Методий", Велико Търново, 2022

3. Георгиева-Лазарова, Стоянка (2021) Педагогически аспекти на електронното обучение. Университетско издателство "Св. св. Кирил и Методий", Велико Търново, 2021

4. Стоянова С. Лилия (2013). Интерактивно обучение по математика в началния етап на образование чрез използване на информационни технологии. Благоевград, с. 4-51

5. Sinai M., Yunnanda H. (2023) - An overview of the potential use of mixed reality learning methods compared to traditional training methods

• **Интернет ресурси:**

6. Виртуална реалност в образованието <http://vrbook.online/?p=1641> (посетен март 2023)

7. Петров, П. (2022) „Модели и методи за приложение на виртуална и добавена реалност в образованието“ – Българска академия на науките, Институт по Информационни и комуникационни технологии“<https://www.iict.bas.bg/konkursi/2022/PPetrov/Abstract%20-%20Bulgarian.pdf> (посетен януари 2024)

8. <https://www.unwe.bg/doi/alternativi/2020.2/ISA.2020.2.07.pdf?fbclid=IwAR3j9ex8-W1fALmtS0Q78n-BVIV-p8GLc6mD2CT0dKBdy8aoHJopUe3w5qM> – (посетен януари 2024)